Bezoekadres
Stadhuis, Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 020 552 2117
Fax 020 624 5550
www.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam
Bestuursdienst

Oplegger

Datum	14 februari 2022
Document	
Onderwerp	Uitspraak RvS "evenredigheid"
Ambtenaar	[redacted]
Tel nr	[redacted]
Afstemming	
Leidinggevende	Lucia Ling Ket On
Paraaf	

Burgemeester,

Op 2 februari heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het evenredigheidsbeginsel. In zaak "Harderwijk" gaat het over een sluiting van een woning vanwege handel in drugs vanuit de woning door de zoon van de huurders.

Uit de uitspraak volgt dat:

- Het bestuur altijd dient te zorgen voor een evenredige doel- middelenverhouding (toets aan evenredigheid). Nadelige gevolgen zijn soms inherent aan besluitvorming. Onnodig nadelige gevolgen moeten worden voorkomen.
- Alle relevante feiten moeten worden afgewogen en gemotiveerd.
- Er dient te worden gemotiveerd welke gevolgen al dan niet evenredig zijn.
- Toetsing van evenredigheid kan (iig bij belastende besluiten) aan de hand van de drietrapstoets: is het middel geschikt, noodzakelijk en evenwichtig?
- Is een besluit noodzakelijk of kan met een minder vergaand besluit worden volstaan?
- Voor de beoordeling en toetsing van de evenredigheid spelen een rol: de aard en gewicht van bij besluit betrokken belangen en de ingrijpendheid van het besluit en de mate waarin fundamentele rechten worden geschonden.
- Hoe indringender het besluit, hoe indringender dit zal worden getoetst.

In de zaak "Harderwijk" oordeelt de Afdeling dat bij de noodzaak van de sluiting de vraag aan de orde is of niet met een minder vergaand middel had kunnen en moeten volstaan om het doel te bereiken. Aan de hand van de ernst en omvang van de overtreding moet worden beoordeeld in hoeverre sluiting van de woning noodzakelijk is om de openbare orde te herstellen. Er was sprake van een ernstige overtreding door de handel vanuit de woning. De burgemeester had zich in de bezwaarfase geen oordeel gevormd over het argument dat de huurovereenkomst met de woningcorporatie zou kunnen worden ontbonden. Omdat hieraan geen overweging was gewijd, verklaart de Afdeling het beroep gegrond. De burgemeester krijgt opdracht te beoordelen of de situatie dusdanig was dat een ontbinding

van de huurovereenkomst als gevolg van de sluiting, evenredig is.

Gevolgen voor besluitvorming algemeen:

- We verwachten dat de bestuursrechter kritischer zal zijn op de overheid, maar niet dat deze uitspraak een juridische aardbeving veroorzaakt. Een aantal zaken springen in het oog.
- In de toekomst wordt besluitvorming intensiever dan voorheen getoetst.
- Naarmate een besluit ingrijpender is en fundamentele rechten in het geding zijn, zal indringender worden getoetst op evenredigheid.
- Een evenredigheidstoets zal plaatsvinden (bij belastende besluiten) aan de hand van de drietrapstoets "geschikt, noodzakelijk en evenwichtig".
- Alle betrokken belangen goed in beeld moeten worden gebracht voordat besluit wordt genomen; bijvoorbeeld door een zienswijze op een concept-besluit te vragen.
- De gevolgen die het besluit heeft moeten in kaart worden gebracht.
- Alternatieven moeten serieus worden beoordeeld. De noodzaak aan besluitvorming ontvalt als er een minder vergaand middel is dat hetzelfde doel bereikt.
- De rechter toetst de motivering en beziet of alle aangedragen argumenten zijn besproken. Enkel verwijzen in het besluit naar beleid is onvoldoende. Hierdoor kan meer maatwerk worden geboden.
- Deze evenredigheidstoets is in wezen een proportionaliteitstoets en sluit goed aan bij uw visie op de juridische functie.
- DJZ zal deze uitspraak als richtsnoer gebruiken bij advisering over zowel beleid als individuele beschikkingen.
- De gevolgen die deze uitspraak heeft voor (OOV) beleid worden in kaart gebracht. Daar komen we bij u op terug.